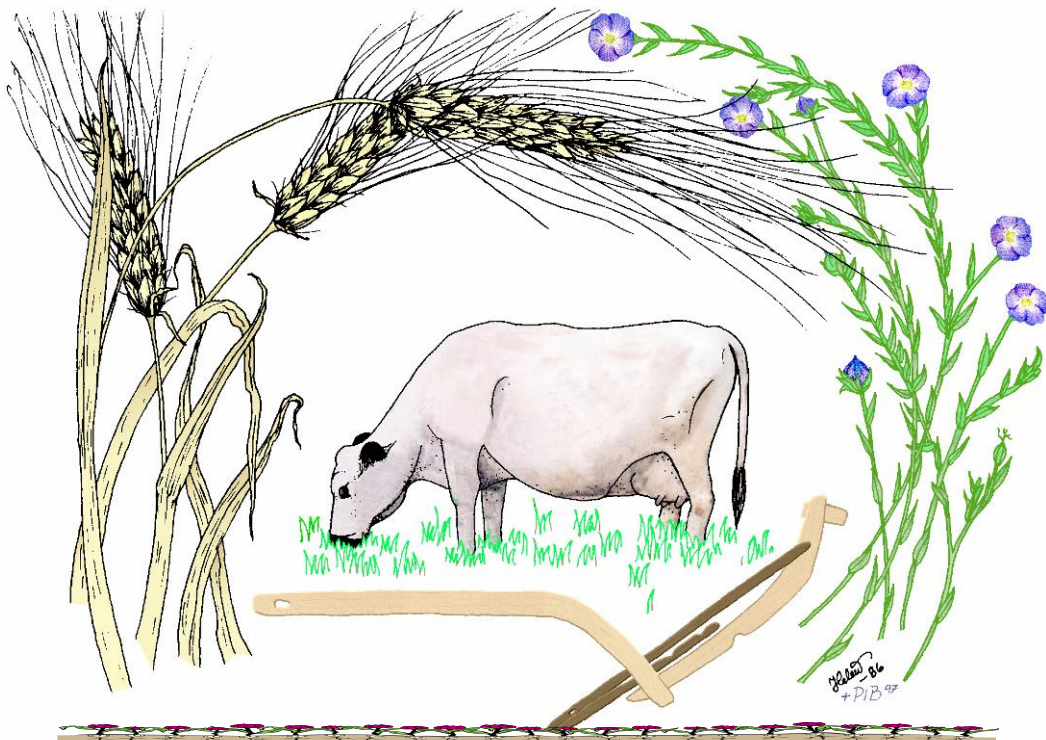

MILJÖARKEOLOGISKA LABORATORIET

RAPPORT nr. 2015-018

Miljöarkeologiska analyser av två prover från stolphål och kokgropar inom Vinoret, Raä 205:2, Tuna socken, Sundsvalls kommun, Västernorrlands län.

Sofi Östman

INSTITUTIONEN FÖR IDÈ- OCH SAMHÄLLSSTUDIER

Miljöarkeologiska analyser av två prover från stolphål och kokgropar inom Vinoret, Raä 205:2, Tuna socken, Sundsvalls kommun, Västernorrlands län.

Inledning

Analysen gäller totalt två prover som analyserats för makrofossil samt att material utplockats för ^{14}C datering. Proverna är tagna i anläggningar inom ett boplotsområde inom Raä 205:2, Tuna socken. Analysen avser att nå ytterligare information om platsen samt få reda på kvalitativt dateringsmaterial. Miljöarkeologiska laboratoriet har tidigare analyserat material från denna plats vilket hittas i Miljöarkeologiska laboratoriets rapporter 2014-030 och 2015-017.

Ansvarig institution för undersökningen är Länsmuseum Västernorrland, Murberget och kontaktpersoner har varit Ola George och Maria Lindeberg

Metoder

Makrofossilanalys/vedartsanalys

Proverna var fuktiga vid ankomst och förvarades i torkrum (+30°) tills de blivit torra. Subsample på 0,2 L gjordes för markkemisk/fysikalisk analys. Materialet vattensållades och floterades med sållar på 2 mm och 0,5 mm. Volymen på proverna mättes innan behandling. Det framtagna materialet torkades och sorterades under en stereolupp. Mängden framtaget träkol har uppskattats efter en tregradig skala (XXX) där X innebär obefintligt/ytterst lite träkol och XXX innebär att hela provet/mer än ca 75% består av träkol. Vid vedartsanalys har träkolet i provet artbestämts. Det träslag och den del av trädet med lägst egenålder har valts ut för datering. Makrofossilanalysen är utförd av Sofi Östman. Vedartsanalysen och utplock av ^{14}C har utförts av Roger Engelmark.

Resultat och diskussion

De analyserade anläggningarna utgörs av anläggningstyper som inte ofta ger ett arkeobotaniskt material. I denna analys innehöll kokgrop A 25 två stycken förkolnade frön av målla samt ett oidentifierbart fröfragment. Den andra kokgrop/härdanläggningen innehöll ett sannolikt naket korn samt tre sädeskornsfragment. Även ett antal brända ben plockades fram. Närvaron av ett eventuellt naket korn inom denna anläggning var inte oväntad då tidigare analyser från samma område gett fynd av sädeskorn och närmare bestämt naket korn. Naket korn är vanligast förekommande under neolitikum och äldre bronsålder. Under yngre bronsålder introduceras skalkornet som blir mer vanligt. Även om det nakna kornet finns kvar in i början på järnåldern så avtar den och ersätts så småningom helt (Engelmark & Viklund, 2008). Närvaron av naket korn indikerar därmed att odling av äldre grödor ägt rum i området.

Tabell 1. Resultat makrofossilanalys

MAL nr	Prov nr	Anläggning	Arkeobotanik	Övrigt makro
15_024_001	Pnr 522	A 25 Kokgrop	<i>Chenopodium sp. 2</i> , Indet 1	
15_024_002	Pnr 256	Kokgrop/Härd	<i>Hordeum vulgare cf.</i> <i>Nudum 1</i> , Cerealifragment 3	Brända ben

Tabell 2. Skickat ¹⁴C material

MAL nr	Material	Vikt
15_024_001	<i>Alnus/Al</i>	29 mg
15_024_002	<i>Hordeum vulgare cf.</i> <i>Nudum/Sannolikt naket korn</i>	6,3 mg

Referenser

Anderberg, A., & Anderberg, A.-L. (u.d.). *Den virtuella floran*. (2013) Hämtat från <http://linnaeus.nrm.se/flora/welcome.html>

Engelmark, R., & Viklund, K. (2008). Jordbruket i Sverige. i M. Widén, & Widén, B (Red.), *Botanik - Systematik, Evolution, Mångfald* (ss. 421-431). Studentlitteratur.

Mossberg, B., Stenberg, L., Ericsson, S. 1997. *Den nordiska floran*. Wahlström & Widstrand.

Digital seed atlas <http://seeds.eldoc.ub.rug.nl/>

MAL
Miljöarkeologiska laboratoriet
Institutionen för idé och samhällsstudier
Umeå universitet
901 87 UMEÅ
<http://www.idesam.umu.se/mal/>

